

A külső és belső arcvonal problémái

DEL-MAGYARORSZAG
VASÁRNAP, 1943 március 7. 3

Littomiczky vezérkari alezredes és dr. Széchenyi István előadása a háborus helyzetről az Egyetembarátok Egyesületében

(A Délmagyarország munkatársától) Ritkán tapasztalható hatalmas érdeklődés nyilvánult meg szombat este az Egyetembarátok Egyesületének előadása iránt, amelynek előadó ezuttal Littomiczky Oszkár alezredes, a szegedi hadtest vezérkari főnöke és dr. Széchenyi István közjegyző, országmozgósítási kormánybiztos volt. Mindketten napjaink legaktuálisabb és legfontosabb problémáiról, a háborus helyzetről s az ezzel összefüggő kérdésekről tartottak előadást. Az érdeklődés már jóelőre oly nagymértékben nyilvánult meg, hogy az aula helyett a Szukováthy-téri egyetemi épület nagy előadótermében kellett megtartani az előadást. Az auditorium maximumot már 6 óra előtt zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség, amelynek első soraiban a város katonai és polgári társadalmának és hatóságainak számos vezető tényezője megjelent.

Az előadás első részében Littomiczky Oszkár alezredes lépett a közönség elé, aki hatalmas térkép-vázlatokkal és grafikonokkal szemléltette az előadás egyes részleteit. Littomiczky alezredes az általános háborus helyzetet világította meg a hivatott szakértő széles látókörével és a katonai megítélés szempontjaival. Előadásának célja az volt, hogy eloszlassa a társadalom egyes rétegeiben esetleg megnyilvánuló téves értelmezéseket.

Mi a helyzet a keleti fronton

A keleti frontról szólva Littomiczky alezredes mindenekelőtt arról szólott, hogy 1942 telén a német csapatok a keleti fronton a támadásból védelembe mentek át, mert nyilvánvaló volt, hogy a téli időszakban is folytatott támadások eredménye nem állana arányban a várható veszteségekkel. Elsősorban az orosz tél keménysége tette indokolttá a csapatok egy részének visszavonását az arcvonaltól, hogy ezeket a csapatokat pihentessék és újraszervezzék a megindítandó tavaszi támadásokhoz. Az arcvonalban maradó erők feladata így még nagyobb lett, mint volt azelőtt. Számításba kellett venni ezzel kapcsos-

latban azt is, hogy a 2800 kilométer hosszúságú keleti arcvonaltól 1320 kilométer harcászatiilag alkalmatlan terep, mocsaras, lápos, folyószeltes vidék. A tél, amikor a folyók, lápok, mocsarak befagynak és eltűnnek a terepnehézségek s az arcvonal 2880 kilométerre nyúlik, új helyzetet teremtett s ebben az új helyzetben felmerült a terület megtartásának problémája. Azzal kapcsolatban, hogy mennyire nem jelent semmit a terület feladása, hivatkozott Napoleon hadjáratára, aki előtt feladták az oroszok a területet, végül mégis kénytelen volt megverve távozni Oroszországból. Ha az orosz hadvezetés ebben a háboruban nem helyezkedett volna a terület minden áron való megtartásának álláspontjára, most 18 millió emberrel több állana rendelkezésére s ez a haderő másként volna szemben állani a német csapatokkal, mint a jelenlegi erősen csökkent szovjet hadsereg.

A szovjet téli támadása bizonyos területek visszaszerzésével akart eredményt elérni. Felmerült a kérdés, hogy a németek vajjon nem számoltak azzal a lehetőséggel, hogy az oroszok délen támadó hadjáratot akarnak indítani a télen? Háboruban mindig bizonyos adottságokkal kell szembenézni. A németeknek fontos volt a kaukázusi terület birtoklása, főleg az olajmezők miatt. Az orosz támadás megindulásakor Sztalingrád hősi védői önfeláldozásukkal tették lehetővé, hogy három orosz hadsereg itt hosszú időn át le volt kötve s az orosz hadvezetés tervei nem úgy sikerültek, mint arra számították. A tél enyhülésével a szovjet támadások mindenütt leállottak.

Felvetette ezután azt a kérdést Littomiczky alezredes, hogy az orosz tél miért kedvezőtlen számunkra és miért kedvez a szovjet hadvezetésnek? Első oka az, hogy az orosz klímát, az ottani lel nagy hidegeit mi nem bírjuk úgy, mint az odavalók, azok, akik ezek között a körülmények között élnek állandóan. November közepén megindul egy állandó szel, ami az arcvonalra merőlegesen tör és a védtől szinte megbénítja. De figyelembe kell venni a mai orosz ember igénytelenségét is, ami a téli időben az ellátását és az utánpótlást számukra lényegesen megkönnyíti.

A távolkeleti helyzet

Ezután a távolkeleti helyzet fejtegetésére tért át Littomiczky alezredes. 1942 második felében Japán szinte passzív magatartást tanúsított s ekkor az amerikai és angol zsoldban álló emberek ragyogó arccal terjeszteti kezdtek a hirt,

hogy Japán kimerült és kilép a háborúból. Miért ezzel szemben Japán? Megkezdte a birtokba vett területek kitermelését. Hogy mi lesz a következő lépés, azt nem lehet tudni. Lehet, hogy India következik, bár itt nincsenek területi igényei, de fel akarja szabadítani az ottani lakosságot az angol uralom alól. Lehet azonban, hogy Ausztrália van soron, ahol számításba jönnek a letelepülési lehetőségek s a terület nagy nyersanyaggazdagja is. Felmerült az a kérdés is, miért nem tört ki még eddig a háború Japán és a Szovjet között? Ennek magyarázatát abban adta meg Littomiczky alezredes, hogy mindkét félnek érdekében áll a jelenlegi helyzet fenntartása, valószínű azonban az orosz-japán háború kitörése, azonban csak akkor, amikor a szovjet légi ereje nem lesz már abban a helyzetben, hogy Japánhoz közellevő légi támaszpontjairól súlyos támadásokat tudjon indítani a japán varázst faházakkal beépített japán területek és városok ellen.

Északafrika és a második front

Részletesen foglalkozott Littomiczky alezredes az afrikai helyzettel is. Amikor az amerikaiak partaszálltak Afrikában, megindult a propagandahadjárat; elvesztettük a háborút s az embernek ököbe szorult a keze az utcán, látva bizonyos ragyogó arccal. Az amerikaiak döntő támadása azonban elmaradt, arra a mai napig sem került sor, ami természetes is, ha figyelembe vesszük azokat a rendkívül nagy utánpótlási nehézségeket, amelyeket le kell küzdeniük. Rom-

Dr. Széchenyi István a belső arcvonaltól

Az előadás második részében dr. Széchenyi István kormánybiztos, közjegyző beszélt a belső front problémájával kapcsolatos kérdésekről.

— A belső front gyengítésére két dolog szokott rendszerint befolyást gyakorolni — kezdte beszédét dr. Széchenyi István. — Az egyik a különböző közszükségleti cikkek ára közötti aránytalanság megbontása és az árak felverése, a másik, olyan híreknek a köztudatba való bevetése, melyek alkalmasak a nagyközönség körében élő hitet megingatni és elhívtetni az emberekkel, hogy a küzdelem céltalan, kilátástalan, eredményre nem vezethet.

— A hamis hírverést csinálhatják ügynökök, csinálhatja a rádió. Az ellenséges országok ügynökei keveset csinálhatnak ezúton, mert egy országba sem tudott az ellenség ügynöke beférközni. De sajnos ügynökévé szegődött az ellenségnek nálunk is maga a középosztály egy igen tekintélyes része. Bizonyára meg vannak sokan ütközve ezen a kijelentésen, pedig ez így van. Ügynökévé vált a rádió útján, a barátainak suttogva elmondott hírein akaratlanul és öntudatlanul anélkül, hogy tudná, milyen kárt okoz a maga nemzetének, a maga fajtájának, a maga hazájának s mindezeket keresztül önmagának.

— Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy ne hallgassanak az emberek külföldi rádió adást. Amikor először beállítja a rádiót Moszkvára vagy Londonra, azok magyar adásaira, a leg több embernek erős a hite, hogy töl-

mel ellenben visszavonta csapatait, a tengelyerők egyesülni tudtak s az elmúlt hetekben már eredményes támadást indítottak az ellenség ellen. Ma az a helyzet, hogy a tengelycsapatok mindenképpen kedvezőbb helyzetben vannak Afrikában, mint az angolszász csapatok, amelyeknek nem áll módjában a támadás megindítása és a következő mély megköveteltatása.

Számolni kell azonban azzal, hogy az angolszászok, az afrikai sikertelenség láttára másutt fognak partraszállással kísérletezni. Nyugaton ez nem lehet, mert beton- és acélfalba utköznének. Délen valahol könnyebb volna a partraszállási lehetőség, azonban itt is az utánpótlás problémájával állanak szemben. Ha történik is egy ilyen kísérlet, az nagybobszabású nem lehet s inkább csak a propaganda céljait szolgálná, hogy az angol és az orosz rádió beszámolhasson a partraszállásról.

— Mindenesetre egy ilyen kiérlettel számolnunk kell s el kell készülnünk az ellenséges légitámadásokra — mondotta Littomiczky alezredes nagy érdeklődéssel kísért előadásának befejező részében. — Lehet, hogy lesznek támadások, lehet, hogy nem, nem szabad azonban elveszteni higgadságunkat s az eseményekkel szembe kell néznünk. Háboruban vagyunk s ettől a háborútól sok tügg, létünk vagy nemlétünk. Háboruban áldozatot kell hozni, mert nincs győzelem áldozat nélkül. Áldozat nélkül háborút még nem nyertek meg, mi pedig meg akarjuk nyerni ezt a háborút!

A mindvégig rendkívül érdekes előadást viharos tetszésnyilvánítással fogadta és köszönte meg a jelenlevő közönség.

ugyan beszélhet, amit akar. Az is megtörténik nem egyszer, hogy a londoni vagy moszkvai rádiók magyar adásai közben dühödten csavarják el egyesek a rádiót, felháborodva azon a hazugságon, amit az bemond. De másnap alig várja az időt, hogy beállítsa rádióját, mert 24 órát medítált a moszkvai adáson s lassan rajta lesz a hallgatásának, már lassan azt kezdi elhinni és nem azt, amit a magyar rádióban hall. Es egy pillanattig sem gondol arra, hogy minden ország rádiója a saját országának egyéni érdekeit szolgálja, a saját országa egyéni céljainak megfelelően formálja meg a híreket s úgy bocsátja az a világűrbe, hogy az neki használjon és ellenfelének ártson. Már pedig azok a tendenciózus beállítási hírek, amelyek Londonnak, vagy Moszkvának jók, nekünk csak ártanak.

— Az ilyen rádióhallgató azután

Karáczy Katalin

nagy sztárok filmje, az

Ópiumkeringő

ma és a következő napokon

a **Belvárosi Moziban**

Ópiumkeringő

öt férfi egy nő, forró szenvedélyek és az áldozatos barátság filmje. A főszerepekben:

KARÁDY KATALIN, JÁVOR PÁL
PETROVICH IVAN, GREGUSS
ZOLTÁN, PALÓCZY LÁSZLÓ és
BAKSA SOÓS LÁSZLÓ

H i r a d ó

Vasárnap 2, fél 4, 5, 7 órákor

K o r z ó b a n

Ma és minden nap szüfolt házak előtt

Muráti Lili

AJTAY—PERÉNYI,
GREGUSS—RÁCZ VALI

új és merész filmje

Az éjszaka lánya

SZÉCHENYI MOZI

Nagy nevető verseny!

A BARÁTNÖM

Két fiatalember vidám szereimi története sok akadályon keresztül. Főszereplők:

Hilde Krahl

Paul Hubschmide

Fifa Benkhoff

Azonkívül:

Deltengeri hajtóvadászat

Előadások ma 2, fél 4, 5 és 7, holnap
hét ón 3, 5, 7 órákor.